

Tóth László Egy nagy élet krónikája

1895. május 17-én látta meg a napvilágot Kecskeméten a Vágó utca 15. számú házban egy nyolc gyermekes családban. Anyja napszámos, apja kőműves volt. Tehetségét és szorgalmát értékelve, tanuláshoz a Kecskeméti Református Főgimnázium nyújtott segítséget, ahol széles érdeklődési körét is megalapozták kitűnő tanárai.

1911-ben a Magyar Sakkszövetség alakuló ülésén az akkor 16 esztendő diákból buzognak a tervek, a túlfűtöttség már akkor ráirányítja a figyelmet az ifjúra, aki elsősorban nem maga akar versenyezni, hanem a sakk kulturális terjesztéséhez készít tervet.

1914. július 4-én „És mégse kell háború!” címmel kiváló cikket ír a békés megoldás előnyeiről. 1915-ben az orosz frontról küldött tudósításai az emberség legyőzhetetlenségét hirdetik.

1921. november 6-án a Magyar Sakkszövetség vezetőségi tagjává választja és megbízza hivatalos lapjának a Magyar Sakkvilágnak a szerkesztésével.

1921-ben megnősült. A legendás Kisfaludy utca 32. szám alatti házba költözik, ahol sakkvilágbajnokok, a kortárs magyar irodalom javarésze és a közélet sok jelentős alakja megfordult. A sakk világbajnokok közül Aljechinnel és Capablancával, irodalmi és zenei nagyjaink közül többek között Móricz Zsigmonddal, Móra Ferencel, József Attilával, Kodály Zoltánnal is baráti kapcsolatba került.

Hihetetlen munkabírásának, kivételesen sokoldalú tudásának és rendkívüli képességeinek köszönhetően sok mindent végzett párhuzamosan. Számunkra a legfontosabb sakkirodalmi tevékenysége. 1924-től kezdve mintegy száz sakk-könyv készült a kecskeméti nyomdában, amelynek igazgatója volt 1934. decemberétől. Itt nyomták 1922-50 közt a Magyar Sakkvilágot és 1951-79 közt a Magyar Sakkéletet is. 1935-39 között a német, francia, angol, olasz nyelvű sakkcikkek közlő Fernschach is ott készült. Mindezekben döntő szerepe volt Tóth Lászlónak, a magyar saktörténet egyik legjelentősebb személyiségének.

1925-ben megjelent a Magyar Sakkvilág könyvtárának - Tóth László egyik főművének – első kötete, Romanovszkijnak - az akkori legkiválóbb orosz sakkipedagógusnak - megnyitás elméleti kötete. Kiadványai cseréjével és vásárlásokkal a maga korában világszerte számon tartott könyvtárra tett szert. Sokat tett hazánk jó híréért a Tóth László által kezdeményezett és szervezett nagy nemzetközi sakktornaiban. 1927. júliusában, amelyet Aljechin nyert meg. A verseny tornakönyve, amelyet Ő szerkesztett és adott ki, az egész világ tornakönyv termésének élvonalába tartozik.

1944. december 17-től, 1948. május 1-jéig, Kecskemét polgármestere volt. A II. Világháború befejezése után, már 1945. decemberében versenyt rendezett Kecskeméten a magyar sakkozás élgárdája számára. 1956 novemberétől elvállalja a városi tanács vb tanácselnök-helyettesi tisztségét. Mintegy két évig marad hivatalában.

Az 1950-es években átalakult társadalmi és gazdasági életünkben megújult erővel lobogott fel a sakk társadalmi és kulturális jelentőségének elismertetéséért folytatott küzdelme. Az 1960-as években a két legnagyobb jelentőségű Tóth László által rendezett verseny, az 1962-es Asztalos emlékverseny és 1964-ben a világbajnoki zónaverseny. Ez utóbbi már az utolsó sakk-közéleti szereplése volt. E verseny megnyitóján költői szárnyalású beszédet mondott, a homoki táj, a kultúra és a sakk varázslatos összhangjáról. A záró banketten így búcsúzott: a viszont nem látásra.

1964. március 9-én hosszú, súlyos szenvedés után hunyt el.

Ennyi munka, elhivatottság mögött milyen egyéniség állott? Egy végtelenül derűs, közvetlen, sokszínű, a munkás hétköznapiakban és az ünnepi alkalmakkor egyaránt helyét találó közvetlen természetes ember. Ünnepek művészi szónoklatainak mestere és baráti körben

folytatott ulti csaták hőse, városáért nehéz tárgyalásokat folytató polgármester és a társaság jókedvét hegedűszóval emelő házigazda. Életműve legalább három értékes ember teljesítményét teszi ki. A politikus, a sakkszervező és vezető, a közéleti ember, a kulturális élet mozgatója, aki gyakran olyan munkát végez, aminek értéke felbecsülhetetlen, de alig marad nyoma.

Források:

Magyar Sakkélet 1995. május Bottlik Iván

Magyar Sakkélet 1960. május Dr. Vajda Árpád

Kecskeméti Lapok 1995. május 18. Heltai Nándor)

Tóth László Sakk Egyesület honlapja: 2008. *Sárosi Zoltán*